ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 18
Архівна № 1023

Управління СБУ
по Сумській області

Виконавчий

ДЕЛО № 11466

Вертий

Галина Аджиахмедовна

начато 3 октября 1996 г.

окончено 28 августа 1955 г.

на 5 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 18
Архівна № 1023

ні дні сталінградського побоїща, боролися на берегах матінки-Волги за свій рідний край. Ні тисячі бомб, ні урагани ворожих снарядів і мін не зламали волі героїв-таращанців. Разом з безстрашними воїнами радянського народу вони вистояли, зламали хребета німцю-гадові і могутньою лавиною ринули на захід, у наступ. Там, на світлих берегах Волги, таращанці берегли в своїх серцях славні традиції батьків, дідів, які за років громадянської війни рубали сокирами й сікли косами мерзенних предків фашистської погані.

І саме в ту пору, великої битви на Волзі, на таращанській землі, сплюндрованій гітлерівськими окупантами, йшло все нове і нове поповнення до лав народних месників. Не зганьбив славного роду партизанського таращанець Микола Голота. Він стояв на-смерть у бою з ворогом, як і його земляки в Сталінграді. він майже на очах у німців підпалив молотарку, пальне, щоб не дісталося загарбникам добро народне. Голоту мучили, допитували про партизанів. Вмираючи, він гордо підняв голову і сказав: «Я таращанець, я не здаюсь».

Фашистські виродки не зламали войовничого духу синів і дочок роду партизанського.

І коли Червона Армія визволила район, таращанські колгоспники і колгоспниці перенесли цей войовничий дух, ці славні традиції — не здаватися ні перед якими труднощами, — у самовіддану працю в ім'я відродження сіл, колгоспів, МТС.

— Після вигнання німецьких загарбників, — говорить секретар райкому т. Панченко, — в колгоспах було дуже мало тягла, машин. Гітлерівські грабіжники забрали на німецьку каторгу сотні людей. Колгоспи залишилися зруйнованими. У всьому відчувалась нестатки. Та люди наші мали єдину похилену думку: на визволеній землі домогтися багатого, воєнного врожаю.

Слідом за сталінською гвардією воїнів-визволителів стала до напруженої праці таращанська гвардія тилу.

Прийшла весна, і зазеленіли поля хлібами, зацвіли сади таращанські, загули бджоли на колгоспних пасіках, заплескалась риба в ставках. Кожен день множив успіхи у відновленні зруйнованого колгоспного господарства, кожен день зисував нових героїв колгоспної праці.

Почалися жнива. Постали ще більші труднощі. Але й тут не здалися таращанці. Хто не знає в районі колгоспниці артілі ім. Сталіна Марії Потерайко. П'ятеро дітей у неї, багато клопоту вдома. Та з самого світанку і до пізньої ночі працювала вона в полі, косила хліб. Двітри норми за день виконувала. З косою в руках вона виробила 100 трудоднів на збиранні. Стільки ж трудоднів мала за жнива й Пріська Коваленко, що змагалася з Марією Потерайко. По дві норми виконувала 55-річна колгоспниця Катерина Бурлій. На такі зразки трудового героїзму людей багатий кожен колгосп.

труднощі. В тому й сила таращанців, що вони зуміли чітко організувати працю, розумно розподілити сили, щоб вести всі роботи, щоб жодна ділянка не відставала. Вони навчилися цінувати кожен день, кожну годину, пам'ятаючи мудре народне прислів'я про те, що літній день — рік годує. Колгоспники вдень косили хліб, вночі скиртували його, а тяглом цілу добу вивозили зерно державі. Це й дало змогу району вивозити щоп'ятиденки замість 1.300 по 3.000 тонн хліба на зсипні пункти.

Наближалися дні початку сівби. Колгоспи виділили групи людей, що відповідали за підготовку грунту і якість посіву озимих. В артілі «Нове життя» утворили для цього три бригади. 376 гектарів мали тут посіяти. Сівальники склали договори на змагання, приготувались і почали. Дарма що в бригадира т. Хейрича на сівбі працюють самі підлітки. Завзяті юні ентузіасти Василь і Григорій Сахненки й Толя Лісовенко по 7,5 гектара засівають щодня замість п'яти. Артіль посіяла вже 500 гектарів і продовжує сівбу зверх плану.

У всі села й колгоспи Радянської України дійшли слова рапорту таращанців голові Раднаркому УРСР і секретареві ЦК ВКП(б)У Микиті Сергійовичу Хрущову про те, що район 1 вересня виконав річний план хлібопоставки, натуроплати за роботу МТС, план здачі зерна до фонду Червоної Армії, а 4 вересня повністю вивершив державний план сівби озимих на площі 11.500 гектарів і продовжує сіяти понад план.

Вітаючи почин таращанців продовжувати осінню сівбу озимих культур понад плану Микита Сергійович Хрущов високо оцінив їх самовіддану працю:

«Трудящі Таращанського району на ділі проявили своє піклування про генеральну лінію партії, показали силу колгоспного ладу, показали свою любов і відданість більшовицькій партії радянській державі, великому Сталіну».

Таращанці вийшли в перші ряди переможців тому, що чітко організували весь комплекс сільськогосподарських робіт, одночасно виконали всі галузі складного комплексу. Маючи такі ж можливості, як і інші райони мають, вони зуміли максимально їх використати.

Працювати, як таращанці! Вчитись у таращанців! Таке завдання всіх партійних і радянських керівників, працівників земельних органів, агрономів, голів колгоспів, бригадирів.

Таращанці множать свої славні традиції чесною працею на колгоспних ланах. Їх перемога — запорука того, що вони успішно закінчать сільськогосподарський рік і при розподілі наслідків господарювання високо оплатять кожен трудодень патріотів-колгоспників. Їх приклад кличе всіх колгоспників Радянської України до ще наполегливішої праці на славу нашої Батьківщини, в ім'я остаточного розгрому ворога.

комів Райрад — для колгоспів

3. Керівникам цукротрестів рам цукрових заводів та буря

а) до початку копання бу чити комплектування буряко пунктів кадрами, робочою сил вати вагове господарство, пункти матеріалами і ремонт гатування, збереження і ванта ків у вагони;

б) закінчити ремонт під'їздів заготівельних пунктів і трим проїжджому стані весь час в ків;

в) відремонтувати під'їзди ям і забезпечити нормальні ум і вивозки жому з ям;

г) на цукрових заводах і приймальних пунктах провади ремонт возів та збруї під час крових буряків;

д) не пізніше 15 вересня 19 ти начальникам залізниць за трібну кількість вагонів для пукрових буряків в 1944 ро

4. Виконкомам Облрад і Рай никам цукробурякотрестів, пукрових заводів та бурякобаз рам МТС до початку збирання буряків:

а) забезпечити закінчення ря рякопідіймачів, виготовлення

Від Радянс

Оперативн

Протягом 7 вересня на боями зайняли кілька населених РОЗВОРИ, ПЖИТУЛИ, ОЛД

В Румунії наші війська, ДРЕГЕШАНІ, КОРАБІЯ, ТУР ського фронту взяли в полон даними в числі полонених. ресня в районі БАКЕУ, армії по тилу генерал-лейтенан нерал-лейтенант ШВАРЦ, кол ДЕВІТЦ.

На інших ділянках фронт За 6 вересня наші війська танків. У повітряних боях і во

Оперативн

Протягом 8 вересня на пів кували вести бої по поліпше селених пунктів.

В Румунії наші війська, зайняли місто СІБІУ, а тако числі великі населені пункти ВЕНІ-ДЕ-ЖОС, ЛЕУ, ДІОШ лених військами 2-го Українсь району ПЛОЕШТІ німецький бригади ППО району ПЛОЕ

8 вересня наші війська ДЖУРДЖУ, МАНГАЛІЯ і, міста РУСЕ (РУЩУК). Чорному морі ВАРНА і вели АЛФАТАР, ТОПАЛ, КОЧУМ наважились чинити опір наши

На інших ділянках фронту

За 7 вересня наші військ танків. У повітряних боях і во

1.000 корів, яких можна поставити на польові роботи, а працюють тільки 184. В Потіївському районі замість 1.500 корів працюють 212.

На темпах сівби позначається також низька трудова дисципліна. В артілі ім. Будьонного, Чоповицького району, тепер, під час напруженої роботи, в неділю рільничі бригади не працюють, а відпочивають, а в буденні дні починають роботу о 9—10 годині ранку. До колгоспників, які не виробили мінімуму трудоднів, ставляться подекуди поблажливо, а вони так і не виходять на роботу.

Мало дбають у ряді районів і про якість посівних робіт. В 20 колгоспах Народицького району майже тиждень сіяли некондиційним насінням, не перевіреним у контрольно насінній лабораторії. Не кондиційним насінням по чистоті сіють у деяких колгоспах Чоповицького району. Так, в артілі ім. Будьонного на кожний кілограм насіння жита припадає в середньому по 4 тисячі насіннин бур'янів.

У багатьох районах не виконують вимогу Наркомзему УРСР про щоденне приймання бригадирами рільничих бригад виконаної роботи, а також приймання другого дня засіяної площі головами колгоспів.

Досвід передових колгоспів Коростенського, Баранівського, Житомирського, Базарського та інших районів, які своєчасно завершили осінню сівбу, показує, що всі колгоспи області мають однакову можливість найближчим часом виконати свої плани посіву озимини.

...ЛГОСПНИКІВ

...свиней, 202 вівці. Бережно везли й доглядали свій подарунок раменці. Кормів узяли вдосталь, супроводжувати й доглядати худобу виділили кращих колгоспників та спеціалістів. Жодна тварина не захворіла в дорозі.

Дорогих гостей, що доставили ешелон з худобою, на станції зустріли колгоспники з навколишніх сіл, керівні працівники району. Вони піднесли начальникові ешелону тов. Філіпову хліб-сіль в знак щирої подяки за допомогу братів-росіян. Відбувся короткий мітинг.

— Ми безмежно вдячні своїм братам-росіянам, друзям з Раменського району за допомогу,—сказав голова артілі ім. Шевченка, села Яблунька, тов. Кучеренко. — Ми запевняємо колгоспників Раменського району, що докладемо всіх зусиль і якнайшвидше відбудуємо колгоспи, відродимо громадське тваринництво.

Раменські колгоспники пробудуть в гостях у Києво-Святошинському районі кілька днів. Вони відвідають ряд колгоспів, обміняються досвідом роботи.

...нилися.

Безперечно, такі ділянки насінників, якщо зібрати їх своєчасно, без втрат, також дадуть високі врожаї насіння. Але, щоб зібрати врожай насіння з низьковідрослих трав необхідно зрізувати стебла якнайнижче. Це можна зробити косами та сінокосарками. Збирати насінники трав сінокосарками, згрібаючи потім покоси кінними граблями, маловигідно, бо втрачається багато насіння. При збиранні косами від ударів обсипаються насіння й бобики. Збирати лобогрійками або жниварками низьковідрослі насінники, також невигідно, бо вони не забезпечують низького зрізування стебел, коло землі. Низьковідрослі насінники трав, особливо другого укосу, найкраще збирати сінокосар...

...доцільно, але набагато краще, ніж звичайне скошування косами або косарками, без платформ.

Слід пам'ятати, що при несприятливій осінній погоді зібрані в невеликі купки насінники люцерни легше просушити, ніж при збиранні в покоси.

Про те, як пристосувати платформи до сінокосарки, необхідно порадитися з агрономом або механіком МТС. У багатьох колгоспах такі платформи успішно використовували до війни. Отже де є низьковідрослі насінники трав, там слід негайно обладнати сінокосарки спеціальними платформами з щитком, щоб зібрати врожай насінників без втрат.

В. ТИМЧЕНКО,
старший науковий працівник інституту кормів, м. Полтава.

Високий врожай кок-сагизу

У колгоспі «Більшовик», Білопільського району, Сумської області закінчили копання коренів кок-сагизу на 2-річних плантаціях. З ділянки в 6,75 гектара одержано 432 центнери коренів і 283 кілограми насіння.

Роботою кок-сагизних ланок керує знатний бригадир-каучуковод Горпина Антонівна Пармузіна. Крім того, вона безпосередньо керує одною з ланок і особисто працює в ній. Ця ланка одержала з гектара 178 кілограмів насіння і 97 центнерів коренів кок-сагизу—майже в 20 разів вище плану.

Весь урожай колгосп повністю здав державі. Відповідно до нового положення про оплату за кок-сагиз, колгосп одержує 193.650 карбованців і на всю цю суму купує промтовари за твердими цінами. Половину куплених промтоварів одержать колгоспники, які працювали на ділянці.

В артілі ім. Петровського, с. Дениси, Переяслав-Хмельницького району, Київської області, пробне копання на однорічних плантаціях дало по 41 центнеру коренів з гектара. За твердженням спеціалістів, до початку часового збирання на однорічних плантаціях вага коренів збільшиться ще на 50 процентів.

(РАТАУ).

ЦУКРОВІ ЗАВОДИ КИЇВЩИНИ ГОТОВІ ДО СЕЗОНУ

Колективи цукрових заводів Київської області енергійно відбудовують свої підприємства, зруйновані німецькими окупантами. Вже відбудовано 13 заводів.

Цього року введені до ладу підприємства будуть переробляти щодоби 134.700 центнерів буряків. Розраховано, що вони за сезон дадуть близько 3 мільйонів пудів цукру.

Прибуття до Москви фінської урядової делегації

Для ведення мирних переговорів між Радянським Союзом і Фінляндією до Москви прибула фінська урядова делегація в складі: Голови ради міністрів п. А. Хакцелль, голова делегації; міністра оборони генерала Р. Вальдена; начальника генерального штабу генерал-лейтенанта А. Хейнрікса; генерал-лейтенанта О. Енкеля.

З делегацією прибули експерти: пп. П. Хюннінен, В. Гренблюм, Е. Кастрен і секретарі.

На Московському аеродромі делегацію зустрічали заступник Народного Комісара Закордонних справ СРСР В. Г. Деканозов та інші представники НКЗС СРСР, від Наркомату Оборони СРСР — начальник відділу зовнішніх зносин генерал-майор В. Н. Євстігнеєв.

Офіціальне угорське повідомлення про початок воєнних дій проти Румунії

ЖЕНЕВА, 7. (ТАРС). За одержаними тут відомостями, в Будапешті опубліковане офіціальне повідомлення угорського уряду про те, що Угорщина почала воєнні дії проти Румунії. У повідомленні заявляється, що угорський уряд не визнає прав Румунії на північну частину Трансільванії. Тому що румунські війська, говориться в повідомленні, перейшли кордон Північної Трансільванії, то угорське командування віддало наказ угорській армії виступити проти румунських військ.

Відповідальний редактор
А. ШЕВЧЕНКО.

...РЕС РЕДАКЦІЇ: Київ, вул. Леніна 19, Тел. № 4-22-03. Тираж 60.000. Зам. № 1392.

Протокол допроса

1946 года октября 3 дня уч. уполномоченно Адомин-
ского ромвд Тиачило допросил прибывшего из Герма-
нии вторичной репатриации сов. гражданина.

Вертиго Гана Панасовна 1922
года рождения. уроженка и жительница
село Семеновка Адоминского района с
крестьян середняков грамотная
б/партийная сослов не судима не замуж-
шняя украинка грани с ед.

Вопрос. Где проживали чем занимались до начала
отечественной войны

Ответ: до 10 январ. 1940 года проживал в сел
Семеновка работала в к-зе им Щерса
10 январ 1940 года выехала на работу
по вербовки в г. Ромны на нефть-
розработку там работа до осени
1941 года и обратно приехала в село
Семеновку где также работала в к-зе
им Щерса

Вопрос. Чем занималися вовремя немецкой опутан.

Ответ. Работали на общем дворе потом

Вопрос подвергалися вы со стороны немецких
властей арестами штрафами
когда и зачто

Ответ Арестом штрафом и другим не
подвергалась

Вопрос. Кого вы знаете активно служившим
немецкой опутанной

Ответ. Знаю Гурный Пелый Околонов
служил в немецкой полиции. Вдруг
Иван Власовец расстрелянный полицейский
во время отступления немцев

Вопрос. Расскажите когда при каких обстоятельствах вы попали в Германию.

Ответ. В июле м-ц. 1944 года по мобилизации
Миня забрали в Германию.

Вопрос. Где на территории ~~при~~ Германии проживали
чем занимались.

Ответ. Проживала в Германии в самом городе
Берлине работала в хозяина на дому по
фамилии Даксман.

Вопрос. Подвергалися вы арестам штрафам и др.

Ответ. Арестам штрафам и другим не подвергал.

Вопрос. Кто с вами вместе уехал добровольно в Германию и где они проживают

Ответ. Добровольно уехали в Германию Теплик
Степан Григорович Чехло Григорий Иван.
Раньше Миня уехали где они сейчас я
не знаю Теплик. Канбудто в Финн.

Дополнить больше чего не имею прочитано
прочитано сосмь записано верно
всем прописываю.

Вертий

Допросил [signature]

УРСР
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
СЕМЕШІВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
[illegible]
Липово-Долинського району
Сумської області
22.IV.1946 р.
№ 21.

Справка Характеристика 3

На репатрированную Вертий Ганну Панасовну рождения 1922 года в том что она насильно угнана при окупации терестории немцами

В настоящее время работает в к.зе.

Председатель с/с Кожинский

Секретарь Амирошник

й по выборам в Совет Союза изби-
и кандидата в депутаты может быть
в Центральную избирательную ко-
тся окончательным.

по выборам в Совет Национально-
регистрации кандидата может быть
Избирательную комиссию союзной,
ной области, национального округа,
ьную избирательную комиссию. Ре-
ой комиссии является окончатель-

ыборам в Совет Союза избиратель-
борам в Совет Национальностей из-
позднее, чем за 15 дней до выбо-
апечатать и разослать всем Участ-
избирательные бюллетени.
юллетени печатаются по форме, ус-
тельной комиссией, на языках насе-
ельного округа в количестве, обес-

ции, выставившей кандидата, заре-
ирательной комиссии, равно как
спечивается право беспрепятствен-

д) число бюллетеней, признанных недействительными, отдельно по выборам в Совет Союза и отдельно по выборам в Совет Национальностей;

е) число бюллетеней, в которых вычеркнуты фамилии всех кандидатов, отдельно по выборам в Совет Союза и отдельно по выборам в Совет Национальностей;

ж) результаты подсчета голосов по каждому кандидату;

з) краткое изложение заявлений и жалоб, поданных в Участковую избирательную комиссию, и принятые Участковой избирательной комиссией решения.

СТАТЬЯ 93. После окончания подсчета голосов и составления протокола председатель Участковой избирательной комиссии оглашает на заседании комиссии результаты голосования.

СТАТЬЯ 94. Один экземпляр протокола голосования, составленного Участковой избирательной комиссией, направляется с нарочным в течение 24 часов в Окружную по выборам в Совет Союза избирательную комиссию; второй экземпляр протокола голосования, составленный Участковой избирательной комиссией, направляется с нарочным в течение 24 часов в Окружную по выборам в Совет Национальностей избирательную комиссию.

СТАТЬЯ 95. Все избирательные бюллетени (отдельно действительные и отдельно признанные недействительными) отдельно по Совету Союза и отдельно по Совету Национальностей должны быть опечатаны печатью Участковой избирательной комиссии и вместе с

Утверждаю

Председатель районной проверочно-фильтрационной комиссии

Лейтенант

23 января 1947 г.

Сов. секретно

4

Заключение

(по фильтрационному делу)

с. А. Домина 23 января 1947 г.

Мы члены проверочно-фильтрационной комиссии при А. Доминском РОМВД рассмотрели фильтрационное дело на репатриированного советского гр-на Верхний Галины Афанасьевой прибывшей на место жительства с. Семеновка " " 1945 г. и найдя, что такая проживала на оккупированной немцами территории и была насильно угнана в Германию.

Руководствуясь приказом МВД-МГБ СССР № 0706/00266 от 16/XI 1945 г.

Постановили

Считать гр-на Верхний Анна Афанасьевна проверенным и фильтрационное на нее дело сдать в архив 1-го с/отдела УМВД для хранения и взятия на оперативный учет

2. Передать фильтрационное дело на гр-на

в

для последующей агентурной разработки

Члены Комиссии: Зам. Нач. А. Доминского РОМВД мл. л-нт

Нач. А. Доминского РОМВД майор

Архивное
Пересмотрено
№ 00750
в фонде
тивно-справочном
Пересмотрен

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

799

Видом на жительство служить не может

Город Франкфурт н/О

Действительно по «30» Ноября 1945 г.

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Фото-карточка

Выдано Вертий Галина Афанас.
(фамилия, имя, отчество

год рождения 1922 место рождения Сумская обл. Липоносовский р-н.

в том, что он по прибытии из Германии

с «29» Октября м-ца по «5» Ноября м-ца 1945 г. содержался в лагере 232 проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства Сумская обл. Липоносовский р-н. село Семеновка
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать)

(подпись)

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 5 листов

пять

«24» 12 1992

Должность хр. фондов

Подпись С. Мыськив

Перевірено 04.09.2026

[illegible]

ОБЛОЖКИ ДЛЯ ДЕЛОВЫХ БУМАГ «ДЕЛО»

ТУ 81-01-290-77 АРТ 1с17447

Тип. Наримановского района
Упрполиграфиздата Астраханского облисполкома